

PUNCH

میلکو دیکوف / بلغارستان
Milko dikov/ Bulgaria
106 contemporary cartoonists, 1980, sofia.

حفظ کرده است.

نشریه یوکسلاو «ولاهویک» گزارش می‌دهد که بیشتر روزنامه‌ها و مجله‌های بزرگ دارای یک یا چند کاریکاتوریست ثابت‌اند و برخی از کاریکاتوریست‌های این کشور در سال ۱۹۹۶ کتاب‌های کاریکاتور به چاپ رسانده‌اند.

این عده شامل پرادک کوراک سیچ (کوراکیس)، میرو استفانویچ، لوبومیر سوپکا، میلورا دیفتیک، پاپ نووسکوف، ایسمیلیانیکو گامبلیک هستند. در مقدونیه نشریه «اوستن» و گالری جهانی و معروف آن در کروواسی مرکز تجمع کاریکاتوریست‌هاست و نشریه اعضای آن به نام «کاریکا» همچنان چاپ می‌شود. در اسلوانیا، نمایشگاه سه سالانه طنز نیز برگزار می‌شود.

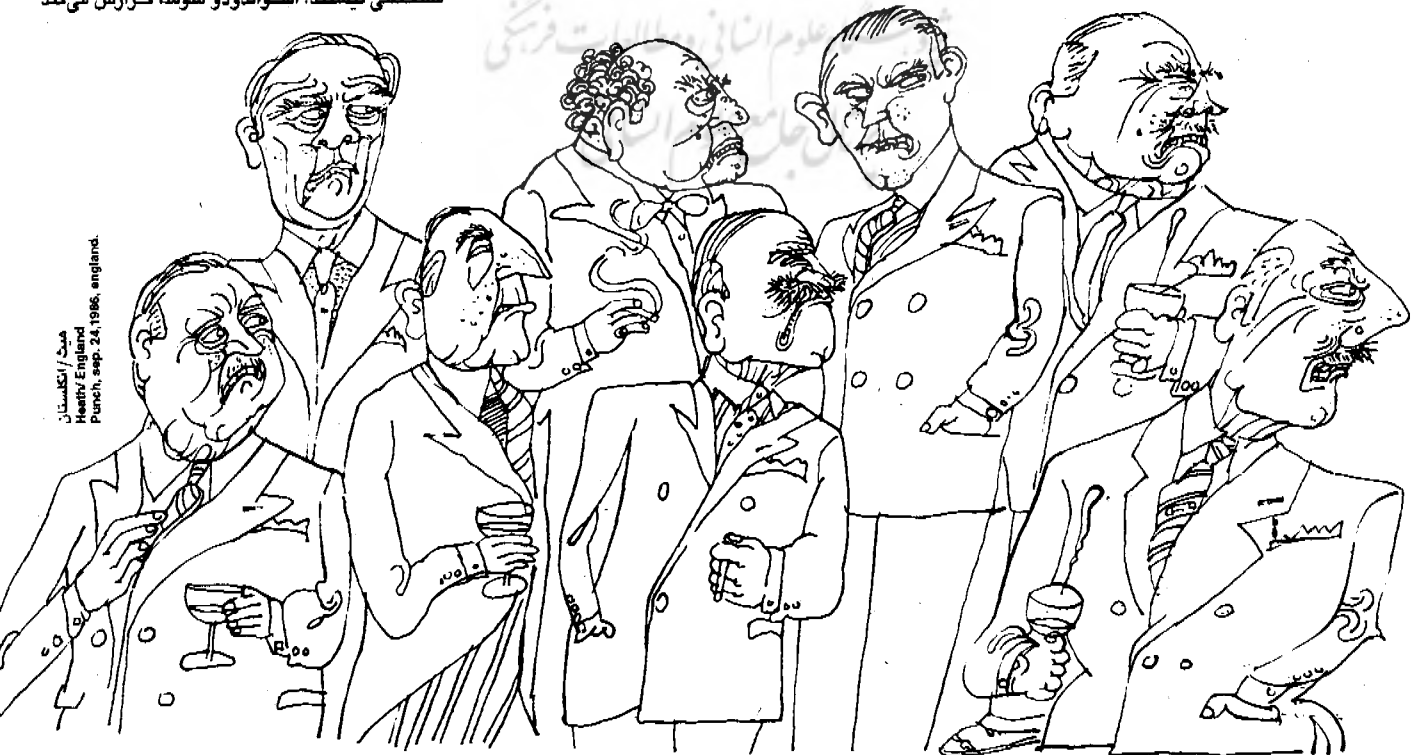
یونان

به گفته و انجلیس‌پاولیدیس در یونان کاریکاتوریست‌ها از شهرت و اعتبار خوبی برخوردارند و هر روزنامه یک تا دو کاریکاتوریست دارد. او در توصیف ویژگی‌های کاریکاتور در یونان می‌گوید که کاریکاتوریست‌های این کشور تشکیلات خاصی ندارند و آثارشان بر روی کاغذ دست به دست می‌شود و دارای شیوه‌های شخصی گوناگونی‌اند. متداول‌ترین کاریکاتورها، کاریکاتورهایی با خطوط ساده است که گفتوها به صورت بادکنک بالای سر آنها قرار دارد.

در ۱۹۹۵، بیس از بحث‌های فراوان، انجمن کاریکاتوریست‌های یونان که شامل سی‌وپنج عضو بود، تاسیس شد.

پرتغال

کاریکاتوریست‌های پرتغالی دارای شیوه کار مشخصی نیستند. اسوالدودو سوسا گزارش می‌کند

هیت / انگلستان
Heathy England
Punch, sep. 24, 1986, england.

بررسی وضعیت کاریکاتور اروپا

در محل‌های دیگر فضایی برای کتاب‌های جیبی کاریکاتور به ویژه در بخش‌های ورزشی و تجاری گشوده شده است.

بسیاری از هنرمندان تازه‌کار کارشان از نشریه انجمن صنایع غذایی به نام «همبرگر و چاقوی غذاخوری» و «مجله فکاهی» آغاز می‌کنند که محلی برای پرورش و پیشرفت استعدادهایی است که در بی تجربه عرصه‌های جدید متفاوت‌اند. جریان کار به گونه‌ای است که کاریکاتورپرست‌های نشریه «فکاهی» جذب نشریه "The Eye" (چشم) (که نشریه‌ای مستقل است) و همچنین نشریه «پانچ» می‌شوند.

ایرلند

خبرها درباره وضعیت کاریکاتور در ایرلند امیدوار کننده‌اند. بر طبق گفته تام هالییدی بزودی دانشکده کاریکاتور در این کشور تاسیس خواهد شد. این کار به همت تری ویلرز انجام می‌شود. همچنین جشنواره بین‌المللی کاریکاتور که همه ساله در ماه ژوئن در «رات دروم» و «کانتی ویگلو» برگزار می‌شود، پیشرفت‌های چشمگیری داشته است.

یوگسلاوی

وضعیت کاریکاتور در یوگسلاوی و کشورهایی مانند یونان و پرتغال خوشبینانه است. با وجود جنگ و خشونت‌های نژادی، یوگسلاوی سابق بسیاری از کاریکاتورپرست‌های پیشروی خود را

می‌شد و سال‌ها پیش دوباره رونق گرفت. پل گراوت هنگام تولد دوباره این نشریه گفت: «آغاز انتشار دوباره «پانچ» و کار در آن نهایت آرزو و هدف هر کاریکاتورپرست است و ظاهر زیبایی آن به صورت تمام رنگی با صفحه‌های کاملاً کاریکاتوری از ویژگی‌های ممتاز آن در تمام کشور به شمار می‌رود. متأسفانه این نشریه فروش ناامید کننده‌ای داشت و پس از دو ماه بعضی از دست اندرکاران آن از جمله مایک مولی (سر دبیر کاریکاتور) و پیترم کی (سر دبیر) از کارکناره گرفتند. اما پس از آن با سردبیری استوارت استیو و سردبیری جدید کاریکاتور مایک ویلیامز به نظر می‌رسد این نشریه سمت و سوی تازه‌ای یافته و می‌تواند تا مدتی به حیات خود ادامه دهد. البته «پانچ» این ادامه حیات را به حمایت‌های مالی محمدالغاید مدیون است.

پل گراوت ادامه می‌دهد: «از میان نشریه‌های مهم دیگر می‌توان به نشریه «تماشاجی» که زیر نظر مایکل هیت تهیه می‌شود، و نشریه "Private Eye" (چشم خصوصی) که سی و پنجمین سالگرد خود را جشن گرفت و همچنین روزنامه‌های ملی که کاریکاتورپرست‌هایی را در اختیار دارند که تمام نقایص سردبیری را می‌پوشانند اشاره کرد. با حذف ستون لطیفه‌ها در نشریه "Daily mirror" (آینه روزانه)، چند کاریکاتورپرست خوش‌ذوق لطمه شدیدی خوردند، اما

مطلب زیر، بخش پایانی مقاله «بررسی وضعیت کاریکاتور در جهان است» که به بحث پیرامون تحولات کاریکاتور در اروپا می‌پردازد، بخش اول این مقاله در شماره ۶۹-۷۰ به چاپ رسیده است.

اروپا

کاریکاتور اروپایی در طی سال‌های اخیر شاهد تغییرهای زیادی بوده است. برخی از این تغییرها فرصت مناسبی برای کار بوده و برخی نه. نکته دلگرم کننده این است که هم اکنون کاریکاتور در بعضی از کشورها می‌تواند جریان فعال و زنده تجاری داشته باشد. اما در برخی از کشورهای دیگر (مانند کشورهای اروپای شرقی) اوضاع به قدری بد است که بسیاری از کاریکاتورپرست‌ها به امید بردن جایزه برای گذراندن زندگی وارد رقابت‌های بین‌المللی می‌شوند.

گرچه از نظر مالی دریافت این جایزه و پاداش‌ها خیلی زود انجام نمی‌شود، اما سود و منفعت کاریکاتورپرست باقی می‌ماند، یعنی از طریق مجله‌ها و کتاب‌های طنز و جا باز کردن در روزنامه‌ها و مجله‌ها جبران می‌شود.

اروپا بیشتر از هر جای دیگری در دنیا پایگاه مجله‌های طنز است.

انگلستان

در انگلستان، «پانچ» پدر همه نشریه‌های طنزی است که در طی سال‌های ۱۸۴۱ تا ۱۹۹۲ منتشر

که کاریکاتوریست‌های این کشور با شیوه‌ها و موضوعهایی سروکار دارند که بیشتر تحت تاثیر اصول زیبایی شناسایی قرار دارند.

در پرتغال، سانسور شخصی و کنترل به وسیله دلالان اقتصادی دیکتاتورسالاری سال‌های ۷۲-۱۹۲۸ را گرفته است. کاریکاتوریست‌ها می‌توانند به وسیله طرح‌های خود امرار معاش کنند و نوع کیفیت کار آنهاست که سبب می‌شود کارهایشان به خارج از کشور صادر شود و یا برنده جایزه‌های بین‌المللی شوند.

اسپانیا و کشورهای اروپای شرقی کاریکاتوریست‌ها در اسپانیا و مجارستان و کشورهای اروپای شرقی اوضاع چندان مساعدی ندارند. به گفته آواروپولو آنها به کاریکاتور باید به عنوان شغل دوم نگاه کنند و برای گذراندن زندگی به مشاغل دیگری روی بیاورند.

مهمترین موضوع آثار کاریکاتوریست‌های اسپانیا سیاست است، اما با این حال آنها به طنز نیز تمایل شدیدی دارند.

جو بکسی و جوزابو عقیده دارند در مجارستان به علت نبودن نهاد خاصی برای ارائه یا محلی برای عرضه و نمایش و خرید آثار کاریکاتوریست‌ها، آنها نمی‌توانند از راه کشیدن کاریکاتور زندگی خود را بگذرانند و دستمزدها بسیار پایین است. بیشتر کاریکاتوریست‌های این کشور از طریق روش چاپ سیلک اسکرین و طراحی زندگی خود را تامین می‌کنند. یکی دیگر از مشکلات اساسی در این زمینه تقسیم‌بندی میان کاریکاتوریست‌هاست، گروهی به نظام کمونیستی سابق گرایش دارند و گروهی دیگر به تشکیلات «گوسفند سیاه» که معتقد به دگرگونی اوضاع‌اند (مانند آنچه در سال‌های اخیر روی داده است) وابسته‌اند.

امکان دارد در آینده نزدیک یک نمایشگاه کوچک کاریکاتور گنایش بیابد و کاریکاتوریست‌ها امیدوارند این نمایشگاه محلی برای نمایش و ارائه بهترین آثار و طرح‌ها باشد، بدون توجه به این مسئله که صاحب اثر از نظر سیاسی و مذهبی دارای چه دیدگاهی است.

ولادیمیر کازانوسکی درباره کاریکاتور در اروپای شرقی می‌گوید: «به دو دلیل صحبت درباره کاریکاتور اروپای شرقی آسان نیست، اولاً چون تقسیم و جدایی فرهنگ اروپایی به «شرقی» و «غربی» کار مشکلی است و دیگر اینکه کشورهای اروپای شرقی پیچیده و گوناگون‌اند.»

کازانوسکی برخی از این پیچیدگی‌ها و تفاوت‌ها را چنین تشریح می‌کند: «به طور کلی، گرایش به نقد اجتماعی در کاریکاتوریست‌های اروپای شرقی به دلیل دگرگونی‌ها و مسائل غیرقابل پیش‌بینی جوامعشان به راحتی شکل می‌گیرد و اجباری که آنها را وارد رقابت‌های بین‌المللی می‌کند از نیازهای مالی آنها سرچشمه می‌گیرد. در این کشورها، بیشتر کاریکاتوریست‌ها به شکل حرفه‌ای کار نمی‌کنند و به دلیل اینکه دارای تحصیلات عالی نیستند، بیشتر سعی می‌کنند از کلیشه‌های قدیمی استفاده کنند، به‌ویژه از کلیشه‌های منسوخ شده‌ای که در دهه‌های اخیر مورد توجه قرار گرفته است.

باوجود بیش از هزار اثر از کاریکاتوریست‌های اروپای شرقی، یافتن حتی یک اثر با شیوه و روش اصلی تقریباً غیرممکن است.»

کازانوسکی اضافه می‌کند: «اما در انتهای تونل نوری وجود دارد. برطبق قانون دیالکتیکی، سرانجام

کمیت متغیرها با کیفیت متغیرها همسان خواهد شد و این قانون در دنیای کاریکاتور هم وجود دارد. من فکر می‌کنم یک نقطه در جایی که کمیت عمل‌ها در حال تکرار یکدیگر هستند، وجود دارد که باعث دگرگونی‌های کیفی خواهد شد.»

روسیه

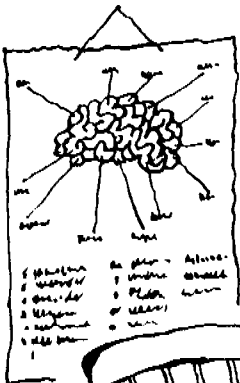
در روسیه، با وجود مشکلات اقتصادی کتاب‌های کاریکاتوریست‌ها چاپ می‌شود و نمایشگاه‌ها برقرار است و ویکتور بوگوراد گزارش می‌دهد که تازگی‌ها نشریه «تقویم طنز» در ورونژ چاپ می‌شود و نیکولای ورونسفس کتاب طنزی را به نام «پرنده‌گان کوچک، اما مقروء» به چاپ رسانده است. باشگاه کاریکاتور لنینگراد نمایشگاهی به نام «رودرو» در طی یک سال داور کرد و کاریکاتوریست‌ها، بوگورادول - ملنیکو و شیلوف انجمن کاریکاتوری به نام «سایه» را تشکیل داده‌اند.

بلژیک

رونالد لیبین اظهار می‌کند که این روزها کاریکاتور در بلژیک حرکت کندی دارد و کاریکاتوریست‌ها در تنهایی و برای علاقه خودشان کار می‌کنند. او اظهار امیدواری کرده که نمایشگاه‌هایی در طی ماه اگوست (۱۹۹۷) برگزار کرده است که بتواند در این زمینه تحرکی را ایجاد کند.

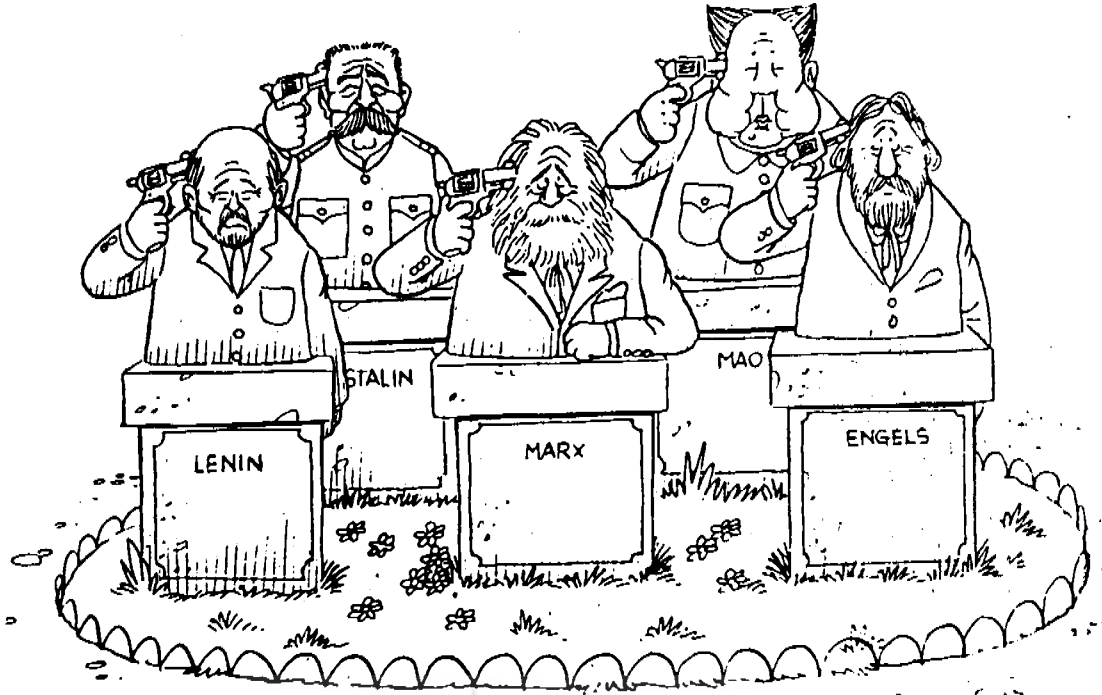

کلود سریر / فرانسه
CLUD SERIRE / FRANCE

تیئو راتو / مجارستان
Tibor Rato / Hungary
Whitely world, no. 20, 1987, u.s.a.

ناشر متوسط کارهای طنز آلمانی بود، حق چاپ داستان‌های مهیج و قهرمانی آمریکا را در کشور آلمان به انحصار خود درآورد.

از سوی دیگر، موسسه «کندور» که پس از ایپا و «کارل سن» سومین شرکت بزرگ است، انتشارات مجموعه «مارول» را متوقف کرد. در تمام موردها، آن شرکت‌ها حق چاپ کتاب‌های طنز آمریکایی، فرانسوی، بلژیکی و ژاپنی را به دست آوردند. همچنین شرکت ایپا چند مجموعه تلویزیونی به نام «باگزبانی» نیز تهیه کرد که فروش خوبی داشت. عرصه دیگر فعالیت ساخت کاریکاتورهای الکترونیکی بود بعضی شرکت‌ها به شبکه بین‌المللی (اینترنت) پیوستند، از جمله ایپا به کمک برنامه‌ریزی‌های الکترونیکی یک برنامه طنز را به اجرا درآورده است. شرکت کارل سن همه کاتالوگ‌های خود را بر روی CD-ROM پیاده کرده است، با بیش از ۸۰۰ عنوان و حدود ۱۳۰ اقتباس از آثار طنز و ۶۰ زندگینامه کاریکاتوریست‌ها و چند مصاحبه تلویزیونی و بازی کامپیوتری که به قیمت ده مارک به فروش رسید.

ایتالیا

ایتالیا با بحران‌های اقتصادی در صنعت طنزسازی روبرو شد. مجله «قلب» یکی از مهمترین نشریات طنز ایتالیا بود که قربانی این بحران شد. مارکو دوآنجلس گزارش می‌دهد که این مجله در ۱۹۸۶ به عنوان یک پیوست چهار صفحه‌ای در نشریه روزانه حزب کمونیست «یونیا» چاپ می‌شد و بعدها به صورت یک نشریه مستقل هفتگی درآمد. تیراژ این نشریه از اوج ۱۶۰ هزار تا به کمتر از ۲۰ هزار رسید.

آلمان

وضعیت چاپ و انتشار کاریکاتور در آلمان مانند وضعیت کاریکاتور در آمریکا است. در ۱۹۹۶، وضعیت اقتصادی برای شرکت‌های متوسط و کوچک مناسب نبود. بزرگترین شرکت یعنی «ایپاورلاک» سال خوبی داشت، همچنانکه شرکت «کارل سن ورلاک» هم با اندکی تفاوت همین وضع را داشت. بسیاری از شرکت‌های کوچکتر مجبور بودند کار خود را تعطیل کنند و تنها آنهایی که با هنرمندان و مجموعه‌های خاصی همکاری داشتند، باقی ماندند. مانند شرایبر و لیر که کارهای کاریکاتوریست ایتالیایی، میلومانارا و کتاب‌های کاریکاتور ژاپنی (مانگا) را چاپ می‌کردند. در ۱۹۹۶، اسپلیتر که یک

جورجی چائوهار / بلگارستان
Georgi Chavohar / Bulgaria
196 contemporary cartoonist, 1980, sofa.

وانگلس پوراندیس / یونان
Vangelis Porandis / Greece
Whitely world, no. 10, 1981, U.S.A.